

קבץ

תּוֹרַת הַנַּחֲל

דבורים נוראים ונפלאים, מעוררים מעירים ומחזקים, אשר מתוך הנחל נובע מקור חכמה נובעים, להחיות נפש כל חי ומשם ישקו העדרים, להתחזק בעבודת הבורא בכל דרגה שיהיו נמצאים

אשר נאמרו על ידי
מֶרֶן מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א

בסעודה שלישית פְּרֻשֵׁת וְאֶתְחַנֵּן נַחֲמוּ ה'תשע"ג

ידבר נוראות נקלאות מענין קדשת ארץ ישראל, וממדת אריכות אפים וסבלנות הפאה על ידי אמונה פשוטה בו ותבונה, ויעזר את האדם לראות את אלופו של עולם בתוך כל הגשמינות, לשתף הגבורות בחסדים, וימשיך על האדם אורו ותבונה בהארה גדולה מאד

יצא לאור ערב שבת פְּרֻשֵׁת וְאֶתְחַנֵּן - נחמו תשע"ד
על ידי תלמידי מתיבתא 'היכל הקדש' חסידי בְּרֶסֶלֶב
עיר הקדש ירושלים תובב"א

הַפֶּתַח לְהַשִּׁיג אֶת הַקּוֹנְטְרָם הַקְדוֹשׁ הַזֶּה
וְכָל סִפְרֵי אֲדָמוֹ"ר מוֹהַר"ן מִבְּרֶסְלֵב זִי"ע
וְסִפְרֵי תַלְמִידָיו הַקְדוֹשִׁים:

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל

יְבִנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֵב

גָּלִיל.

בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית

מְתִיבְתָא הַיְכַל הַקְדֵּשׁ

Mesifta Heichal Hakodesh

1129 – 42nd Street

Brooklyn N.Y. 11219

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע באמצעות הדוא"ל
breslovinternational@gmail.com

סְעֵדָה שְׁלִישִׁית פְּרֻשֶׁת וְאַתְחַנֵּן נַחֲמוּ ה'תּשַׁע"ג

מְאָמֵר

וְאַתְחַנֵּן אֵל ה' בְּעֵת הַהִיא

בְּסְעֵדָה שְׁלִישִׁית, סְעֵדַת רַעְוָא דְרַעְוִין, דְּבַר מוֹהֲרָא"ש נ"י, דְּבוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים
מְאֹד מְאֹד, עַל פִּי הַפְּסוּק הַפּוֹתֵחַ אֶת פְּרֻשֶׁת הַשְּׁבוּעַ "וְאַתְחַנֵּן אֵל ה'" וְגו'.

נְעִיצַת סוּף פְּרֻשֶׁת דְּבָרִים לַתְּחִלַּת פְּרֻשֶׁת וְאַתְחַנֵּן

פְּתַח וְאָמַר מוֹהֲרָא"ש, נ"י, כְּתִיב בְּפְרֻשֶׁת הַשְּׁבוּעַ (דְּבָרִים ג', כג) וְאַתְחַנֵּן
אֵל הַיּוֹהֵ בְּעֵת הַהִיא לֵאמֹר. וְאִתָּא בְּכַעַל הַטּוֹרִים: סָמַךְ פְּסוּק (סוּף פְּרֻשֶׁת
דְּבָרִים) – "לֹא תִירָאוּם כִּי הַיּוֹהֵ אֱלֹהֵיכֶם הוּא הַנִּלְחָם לָכֶם" לְ"וְאַתְחַנֵּן",
לִזְכֹּר, "שׁוֹיֲתִי הַיּוֹהֵ" לְנִגְדֵי תַמִּיד"; עֵינֵי שָׁם. וְלְכַאוֹרָה יִפְלֹא מְאֹד, מַה
מוֹשְׁמִיעֵנוּ הַכַּעַל הַטּוֹרִים בְּזוֹה, וּמַה הַקְּשֶׁר בֵּינֵיהֶם, וְגַם מַה הַכּוֹר מְגוּף
הַפְּסוּק, וְאַתְחַנֵּן אֵל הַיּוֹהֵ"ה, שְׁגַם בּוֹ מִזְכֹּר שֵׁם ה', וַיֵּשׁ לְלִמּוּד מְפֻנֵּה,
שׁוֹיֲתִי הַיּוֹהֵ"ה לְנִגְדֵי תַמִּיד?

"וַיִּקַּד אֲרֻצָּה וַיִּשְׁתַּחֲוֶה, מַה רָאָה? אֲרֻץ אֲפִים רָאָה"

וַיֵּשׁ לִזְכֹּר בְּזוֹה עַל פִּי דְבָרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּטוּי מוֹהֲרָ"ן חֶלֶק א' סִימָן קנח), שְׁכַל
הַשְׁתַּוְקוּתוֹ שֶׁל מוֹשֶׁה רַבְּנֵנוּ לְחַבְנֵם לְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, הִיִּתְהַ מַחֲמַת שְׂרָאָה
שְׁמַדַּת אֲרֻץ אֲפִים תְּלוּיָה בָּהּ, וּכְמוֹ שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ תְּקוּדוּשִׁים (פְּנִיחֵרִין

קיא ע"א) על הפסוק (שמות לד, ח): "ויקד ארצה וישתחו", מה ראה? ארץ אפים ראה, הינו שראה שמדת ארץ אפים תלויה בארץ ישראל, ולכן ויקד לבו ארצה, לבא לשם, כדי לקנות מדה זאת בשלמות, כי בארץ ישראל מתגלה גלוי האמונה וההשגחה ביותר, וכמו שכתוב (דברים יא, יב): "ארץ אשר תו"ה אלקיך דורש אותה, תמיד עיני תו"ה אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה", שההסתכלות של עיני ה' בכיכול, נמצאת בה ביותר מבכל העולם, כי אף על פי שהשגחתו יתברך נמצאת בכל העולם כלו, ובכל פרט ופרט, אבל בארץ ישראל זוכים לראות זאת בעיני הבשר, ולהתדבק באור האמונה בגלוי רב, שאין בשאר כל העולם.

משה רבנו רצה להכנס לארץ ישראל כדי להשיג עוד מדרגות באמונה ולכן היתה השתוקקותו של משה רבנו גדולה כל כך להכנס לשם, כדי להשלים עצמו עם קדשת ארץ ישראל, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (סוטה יד ע"א): 'מפני מה נתאזה משה רבנו להכנס לארץ ישראל? וכי לאכל מפריה הוא צריך, או לשבע מטובה הוא צריך? אלא כך אמר משה, הרבה מצוות נצטוו ישראל, ואין מתקיימין אלא בארץ ישראל, אכנס אני לארץ, כדי שיתקיימו בלן על ידי, עין שם. הינו סוד האמונה, שהיא יסוד כל המצוות, וכמו שכתוב (תהלים קיט, פו): "כל מצוותיך אמונה", ואף על פי שמושה רבנו הוריד לנו כל התורה הקדושה וגילה לנו את האמונה, וזכה לאמונה בתכלית השלמות, אבל מצינו

בְּאַרְבַּעַה מְקוֹמוֹת שֶׁקִּצַּף מֹשֶׁה עַל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלֹא הִיָּתָה לוֹ אַרְיֵכַת אַפִּים אֲלֵיהֶם, וְלִכֵּן רָצָה לְבָנֵם לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, לְקַנּוֹת מִדֶּה זֹאת בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת.

אַרְיֵכַת אַפִּים – חֲבוּר בֵּין שֵׁם הַיּוֹ"ה לְשֵׁם אֱלֹקִים

וְהִנֵּה קִנְיַן הַמִּדָּה הַזֹּאת שֶׁל אַרְיֵכַת אַפִּים, נִקְרָא חֲבוּר בֵּין שֵׁם הַיּוֹ"ה לְשֵׁם אֱלֹקִים, שֶׁהוּא הָאֲחָדוּת בֵּין הַסֵּד וּגְבוּרָה (לְקוּשִׁי מוֹתֵר"ן חֵלֶק א' סִימָן ד'), הֵינּוּ לְדַעַת שֶׁכָּל מְאָרְעוּתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ, וְלֹא לְעֲשׂוֹת שׁוּם הַפְּרָשׁ וְחִלּוּק בֵּין הַסֵּד לְדוֹן, שׁוּוֹ נִקְרָאת אַרְיֵכַת אַפִּים בְּשֵׁלֵמוֹת, שֶׁמְאָרִיךְ אִפּוֹ עַל כָּל דְּבָר, אִפְּלוֹ עַל מַה שֶׁנִּרְאֶה לוֹ כְּמִדַּת הַדִּין וְהַגְּבוּרָה, כִּי יוֹדֵעַ שֶׁחֲכַל רַק מִתְקַדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְחֲכַל לְטוֹבַת הָאָדָם, וְצָרִיכִים לְסַבֵּל הַכֹּל בְּסִבְלָנוֹת עֲצוּמָה.

שְׁלֵמוֹת שׁוֹיְתֵי ה' לְנִגְדֵי – כְּשֵׁרוּאָה אֵת תְּהַתְּקָרְבוֹת שֶׁבְּתַרְחֻקוֹת:

וְכָל זֶה מוֹד הַפְּסוּק (תְּהִלִּים טו, ה): "שׁוֹיְתֵי הַיּוֹ"ה לְנִגְדֵי תְּמִיד", וְאֵינִי בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּשִׁי מוֹתֵר"ן חֵלֶק א' סִימָן רַכָּא בְּסוּפּוֹ): "לְנִגְדֵי" – בְּחִינַת מִתְנַגֵּד, עֵינֵי שָׁם. וְלִכְאוּרָה אֵינִי מוֹבֵן שֵׁם הַמִּשְׁדֵּךְ דְּבָרֵי רַבְּנֵי ז"ל, וּמִסְבִּיר הַרֵב הַנְּאוֹן הַקְּדוּשׁ רַבִּי נַחֲמָן מִטְּשֶׁהֲרִין ז"ל (בְּסֵפֶר פְּרָפְרָאוֹת לְחַכְמָה), שֶׁשָּׁמַע מִמּוֹתֵר"נֵת ז"ל, שֶׁרַבְּנֵי ז"ל בָּוֵן בְּזוֹה, שֶׁלְּפַעְעִים הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְגַלֶּה עֲצוּמוֹ בְּבְחִינַת מִתְנַגֵּד עַל הָאָדָם, וּמְרַחֵיקוֹ, אֵדָּ בְּאַמְתַּת תְּהַתְּרַחֲקוֹת הִיא תַכְלִית תְּהַתְּקָרְבוֹת (לְקוּשִׁי מוֹתֵר"ן חֵלֶק א' סִימָן קטו), כִּי

שלמות "שויתי הוי"ה לנגדי תמיד" – שיהיה שם הוי"ה לפני עיניו, אפלו כשנראה כדין וגבורה, ולמצא שם הוי"ה, שהוא חסד ורחמים, גם בבחינת מתנגד, שהם כל הדברים שהולכים נגד רצון האדם, ונראים כדין וגבורה, וכשאדם יכול למצוא שם הוי"ה ברוף הוא גם בבחינת מתנגד, זהו סימן שאוחז ב"שויתי הוי"ה לנגדי תמיד" בשלמות.

עקר מלחמתכם בעולם – לחבר שני השמות

ואם בן מוכן מאד בדברי בעל הטורים פאן, שפסוק פסוק אחרון של פרשת דברים (דברים ג, כב): "לא תיראום כי הוי"ה אלקיכם הוא הנלחם לכם", אל פסוק "ואתחנן", ללמד "שויתי הוי"ה לנגדי תמיד", הינו שלא תיראו מפני כל האויבים והמתנגדים שלכם, כי "הוי"ה אלקיכם", הוא הנלחם לכם, הינו שני שמות אלו של "הוי"ה אלקים" המרמזים על מדות החסד והדין, הוא הנלחם לכם, כי זהו כל עקר המלחמה שלכם בזה העולם, לחבר שני שמות אלו ביחד, ולדעת שבכל פרט ופרט יש השגחה עליונה, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובזה מנצחים המלחמה, וזוכים אל מדרגת "שויתי הוי"ה לנגדי תמיד".

על ידי קדשת ארץ ישראל וזכה להתחזק בעת הבלבולים

וזהו לנגדי "תמיד" ויקא, כי אין "תמיד" אלא ארץ ישראל, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (מדרש תהלים מזמור קה) על הפסוק (תהלים קה, ד): "בקשו פניו 'תמיד', עין שם. וכן מפרש רבנו ז"ל (לקיטוי מוהר"ן חלק א' סימן

מד, אֵת דְּבָרֵי הַכְּמִינוֹ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכוֹת כו ע"ב): 'תְּפִלוֹת בְּנֶגֶד תְּמִידוֹן תִּקְנוּם, אִם יֵשׁ לְאָדָם תְּפִלוֹת "בְּנֶגֶד", הֵינּוּ דְבָרִים שְׁהוֹלְכִים לוֹ בְּנֶגֶד רְצוֹנוֹ, וְהוּא סוֹבֵל בְּלִבּוּלִים רַבִּים בְּתוֹךְ תְּפִלָּתוֹ, מֵהִי הֶעֱצָה? "תְּמִידוֹן" תִּקְנוּם, עֵקֶר הַתְּקוּן שֶׁלָּהֶם עַל יְדֵי "תְּמִיד" שֶׁהוּא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי תִכַּף וּמִיד שֶׁאָדָם זוֹכֵה לְגִלּוֹי הַהִשְׁגָּחָה שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְיִדְעַ שֶׁכָּל פְּרִט וּפְרִט שֶׁל הַחַיִּים מִשְׁגָּח בְּהִשְׁגָּחָתוֹ יִתְבָּרַךְ הַפְּרִטִי פְּרִטִית, עַל יְדֵי זֶה מִתְבַּטְּלוֹת מִמֶּנּוּ כָּל הַהִתְנַגְּדוֹת וְהַמְלַחְמוֹת, כִּי יוֹדַע שֶׁגַם בָּהֶם יֵשׁ גִּלּוֹי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵז מְקִיִּם בְּשִׁלְמוֹת "שׁוֹיִתִּי הַיּוֹ"ה לְנֶגְדֵי תְּמִיד", שֶׁגַם בְּכַהֲנֵת "מִתְנַגֵּד" מוֹצֵא אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי עַל יְדֵי שֶׁדְּבוּק מְאֹד בְּקִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּקְרָא "תְּמִיד", עַל יְדֵי זֶה מוֹצֵא אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ גַּם בְּתוֹךְ "לְנֶגְדֵי" שֶׁהוּא בְּהִינַת מִתְנַגֵּד, וְאֵז קוֹנֵה מִדַּת אֲרִיכַת אַפִּים בְּשִׁלְמוֹת.

אֲנִי רוֹצֵחַ לְכַנֵּס לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, לְקַנּוֹת הַשְּׂגוֹת אֱלֹהֵי בְּשִׁלְמוֹת

וְזוֹ הִיְתָה תְּפִלַּת מוֹשֶׁה רַבֵּנוֹ, אֲדַנְיִי יְהוֹ"ה (בְּנִקּוּד אֱלֹהִי"ם), אַתָּה הַחֲלוֹת לְהַרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ אֶת גְּדֻלָּתְךָ וְאֶת יְדֹת הַחֲזָקָה אֲשֶׁר מִי אֵל בְּשָׁמַיִם וּבְאֶרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיךָ וּכְגִבּוֹרְתֶיךָ, שֶׁהַזְכִּיר מוֹשֶׁה רַבֵּנוֹ שְׁנֵי שְׁמוֹת אֱלֹהֵי אֲדַנְיִי יְהוֹ"ה, שֶׁהֵם חֲבוּר דִּין וְרַחֲמִים, וְגַם שֵׁם הַיּוֹ"ה הוּא בְּנִקּוּד אֱלֹהִי"ם, שֶׁהוּא רַחוּם בְּדִין, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י, כִּי זֶה הִיָּה עֵקֶר הַשְׁתַּקְּקוֹתוֹ שֶׁל מוֹשֶׁה רַבֵּנוֹ לְכַנֵּס לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, לְקַנּוֹת מִדַּת אֶרֶץ אַפִּים, וְלִדְעַת שֶׁאֵין שׁוּם חֵלֹק וְהַפְּרֵשׁ בֵּין דִּין לְרַחֲמִים, וְהַכֵּל מִשְׁגָּח

בְּהַשְׁנָחָה עֲלִיּוֹנָה, שָׁזָהוּ אֶתָּה תְּחִלּוֹת לְהִרְאוֹת אֶת עֲבֹדְךָ אֶת גְּדֻלָּה, שֶׁהִיא מִדַּת טוֹבָה, כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י, וְאֶת יְדֵךְ, הֵינּוּ יְמִינֵי, תְּחִזְקָה, שֶׁאֵתָּה כּוֹבֵשׁ בְּרַחֲמִים אֶת מִדַּת הַדִּין תְּחִזְקָה, כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י, אֲשֶׁר מִי אֵל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה כַּמַּעֲשִׂיךָ וּכְגִבּוֹרְתֶיךָ, כִּי הֵן מַעֲשִׂיךָ בְּרַחֲמִים, וְהֵן גְּבוּרָתְךָ בְּדִין, הַכֹּל רַק לְטוֹבָה, וְלִכֵּן אֲנִי רוֹצֵה לְכַנֵּס לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, לְקַנּוֹת הַשְּׁגוֹת אֱלֹהֵי בְּשָׁלְמוֹת.

באור נפלא בסוד הפסוק: "כי מנגד תראה את הארץ"

אָבֵל הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא רָצָה שְׂיִתְעַקֵּשׁ מִשָּׁה בְּדַבָּר זֶה, וְאַחַר תַּקְטִי'וֹ תְּפִלּוֹת, כְּמִנְיֵן וְאַתְחַנֵּן, אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַב לָךְ אֵל תּוֹסֵף דַּבֵּר אֵלַי עוֹד בְּדַבָּר הַזֶּה, כִּי בָּזָה בְּעַצְמוֹ, הִרְאָה לְמִשָּׁה מִדַּת אֲרִיכַת אַפִּים וְסִבְלָנוֹת, שֶׁצָּרִיכִים לְקַבֵּל כָּל דָּבָר שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּאַהֲבָה גְּמוּרָה. וְעַל יְדֵי זֶה זָכָה לְקַנּוֹת מִדַּת אֲרִיכַת אַפִּים וְסִבְלָנוֹת, וְכִמוֹ שֶׁהִבְטִיחַ לוֹ הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (דְּבָרִים ל, נב): "כִּי מִנְּגֵד תִּרְאֶה אֶת הָאָרֶץ", הֵינּוּ אֶפְלוֹ מִמְּקוֹמָךְ בְּחוּץ לְאָרֶץ, תִּקְנֶה מִדַּת "מִנְּגֵד", שֶׁהִיא בְּחִינַת מִתְנַגֵּד, שׁוֹיֵתִי תוֹי"ה לְנִגְדֵי תְּמִידָה, וְעַל יְדֵי זֶה תִּבּוֹא לְשָׁלְמוֹתָךְ.

בְּכֹל אוֹת בְּלוּלָה הָאוֹת א' – אֱלוֹהֵינוּ שֶׁל עוֹלָם

וְכֹל זֶה מִרְפוֹז בְּתַבַּת "וְאַתְחַנֵּן" בְּעַצְמָהּ, שֶׁהִיא מְחַבֵּרַת מְאוֹת ו' וְאוֹתִיּוֹת א"ת, וְאוֹתִיּוֹת חֲנָי, וְהַעֲנִין בְּנֵה, עַל פִּי דְבָרֵי רַבְּנֵנוּ הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע (מִיבֵּא בְּסִפְרֵי הַיְתוּלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בְּפֶה פְּעֻמִּים), עַל עֲנִין

אֹתוֹת הָאֱלֹהִים בֵּינֵינוּ, שֶׁכָּל אֹת בְּלוֹלָה מֵאוֹת א', שֶׁהִיא "אֱלוֹפוֹ" שֶׁל עוֹלָם, כִּי ב' הִיא שְׁתֵּי אֲלֵפִיָּן, וְג' הִיא שְׁלֹשׁ אֲלֵפִיָּן, וְכֵן כָּל הָאוֹתוֹת עַד ת', רַק בְּכָל אֹת יֵשׁ הַתְּלַבְּשוֹת יִתְרָה, שֶׁבְּאוֹת ב', הֵא' מְלַבֶּשֶׁת רַק ב' פְּעָמִים, וּבְאוֹת ג' שְׁלֹשׁ פְּעָמִים, וְכֵן שָׂרָר כָּל הָאוֹתוֹת, שֶׁבְּכָל מְלַבְּשׁוֹת הָאוֹת א', וְצָרִיכִים לְטַרְחַ וּלְהַתְיַנֵּעַ לְמִצְוֵי אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם בְּתוֹךְ בָּלָם, עַד שְׁמוֹנֵיעִים לְאוֹת ת', שֶׁהִיא אֹת הָאֲחֻרּוֹנָה, וְהִיא בְּגִמְטְרִיא אַרְבַּע מֵאוֹת, שֶׁהֵן אַרְבַּע מֵאוֹת הַתְּלַבְּשׁוֹת שֶׁל הָאוֹת א', שֶׁהוּא סוּד אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ שֶׁהֵיוּ עִם עֲשׂוֹ (בְּרֵאשִׁית ל"ג, א). וְכֵן אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ נֶעַר אֲשֶׁר רָכְבוּ עַל הַגְּמָלִים מֵעַמְלָק, שֶׁנִּמְלְטוּ מִדָּוִד (שְׁמוּאֵל-א' ה', יז). וְעַקֵּר עֲבוֹדַת הָאָדָם לְהוֹרִיד אֶת הַלְּבוּשִׁים שֵׁישׁ עַל כָּל הָאוֹתוֹת, וְלְמִצְוֵי אֶת הָאוֹר הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ שֶׁל 'אֱלוֹפוֹ' שֶׁל עוֹלָם הַגִּנוּז בְּתוֹךְ בָּלָן. וְזֶהוּ סוּד תְּכַת "אֶת", שֶׁהִיא חֲבוּר מֵא' עַד ת', וּבִזְהָ מְהַפְּכִין תֵּיו תְּמוֹת, אֵל תֵּיו תְּהִיָה, וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ הַכְּמִינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁבַת נה ע"א) עַל הַפְּסוּק (יִחְזָקָאל מ, ד): "וְהַתְּוִיָה תֵּיו עַל מִצְחֹת הָאֲנָשִׁים"; עֵינֵי שָׁם, כִּי מִיַּד שְׁמוֹנֵיעִים אֶת אֲלֵקוֹתָיו וְתִבְרָךְ בְּתוֹךְ כָּל הָאוֹתוֹת, מְהַפְּכִים הַכָּל מִמִּיתָה לְחַיִּים.

לְמִשְׁרָ כָּל דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם אֵל הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה

וְזֶהוּ גַם סוּד אֹתוֹת ח"ן, וְכַמְבֹאֵר בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ו חֶלֶק א' סִימָן א') שֶׁח' הִיא הַחֲקֻמָּה וְהַשְּׁכָל שֶׁבְּכָל דְּבַר, וְג' הִיא הַפְּלֻכּוֹת וְהָאֱמוּנָה, וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ וְלְמִצְוֵי אֶת הַחֲקֻמָּה וְהַשְּׁכָל שֵׁישׁ בְּכָל דְּבַר,

וְלִקְשֹׁר כָּל דְּבַר אֵל הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְעַל יְדֵי זֶה זוֹכָה אָדָם לְחַיִּי, רַק שְׁלֵפֻעָמִים הָאוֹת נוֹיִן הִיא עֲדוּיִן נוֹיִן כְּפוּפָה, כַּאֲשֶׁר אֵין הָאֱמוּנָה עֲדוּיִן בְּשִׁלְמוֹת הַרְצוּיָה, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהַפְּךְ אוֹתָהּ אֵל הָאוֹת הַנּוֹן הַפְּשׁוּטָה, שֶׁהִיא גְלוּיִן נוֹיִן (הַמְּשִׁים) שְׁעָרֵי בֵינָה, וְאִזּוּ נִתְּחַפֵּךְ מִתְּבַת קִינּוּ"ת, הַתְּבוּכָה עִם הָאוֹת נוֹיִן כְּפוּפָה, אֵל תְּבַת תְּקוּיִן הַתְּבוּכָה עִם הָאוֹת נוֹן פְּשׁוּטָה (לְקוּטֵי מוֹהֲרֵי חֵלֶק א' סִימָן רמז).

וְאַתְחַנֵּן מִתְּחֵלֶת עִם הָאוֹת ו' צִוֵּרַת מִקַּל הַקְּדוּשׁ

נִמְצָא שֶׁכָּל זֶה מְרַמֵּז בְּדֶרֶךְ נִפְלָא בְּתַבְּת וְאַתְחַנֵּן, שְׁמִתְּחֵלֶת עִם אוֹת ו', שֶׁהִיא צִוֵּרַת הַמִּקַּל הַקְּדוּשׁ, שְׁמִכָּה אֵת הַיֵּצֵר הָרַע וְהַסְּמָרָא אַחֲרָא, וּמְגַרֵּשׁ הָרוּחַ שְׁמוֹת מִן הָאָדָם (לְקוּטֵי מוֹהֲרֵי חֵלֶק א' סִימָן א') כִּי עַל יְדֵי הוּא, הַמְּרַמֵּז עַל שְׂשָׁה סְדְרֵי מוֹשְׁנָה, מִכֵּים אֵת הַיֵּצֵר הָרַע שְׁרוּצָה לְעִשׂוֹת אָדָם מְשַׁעַע מִפֹּשֶׁ, וְזוֹכָה לְהַגִּיעַ אֵל הַחֲכָמָה וְהַשְׁכָּל שִׁישׁ בְּכָל דְּבַר, עַד שְׁמִיּוֹף עַל עֲצָמוֹ חַיִּי עֲלָאָה, וְלִכֵּן וְאַתְחַנֵּן מִתְּחֵלֶת עִם אוֹת ו' שֶׁהִיא הַמִּקַּל הַקְּדוּשׁ שְׁמִגְרֵשׁ הָרַע מִן הָאָדָם.

לְמִצָּא אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם גַּם כִּמְהָ שְׁנִרְאָה כְּמִתְנַגֵּד אֵל הָאָדָם

וְאַחַר כֵּן מְגִיעַ אֵל א-ת, הַיְנוּ לְמִצּוֹא אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךְ בְּתוֹךְ כָּל הָאוֹתוֹת מֵא' עַד ת', עַד שְׁגַם מַה שְׁנִרְאָה כְּמִתְנַגֵּד, וְהַפְּךְ מִן הַקְּדוּשָׁה, כִּמוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ שֶׁל עֲשׂוֹ הַרְשָׁע, גַּם בְּנֵה מוֹצָא אֵת אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, שֶׁהוּא הַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ, וְאִזּוּ מִמְּשִׁיבָה עַל עֲצָמוֹ חַיִּי עֲלָאָה, שֶׁחַיִּי

אותיות אחרונות של וְאֶת־חַנּוּן, חַנּוּן, עד שגם מהפך את הנו"ן בפופה אל נו"ן פשוטה, שהוא עקר הנחמה מכל הצרות, כי מהפך מקינו"ת לתקו"ן.

טעם שקוראים וְאֶת־חַנּוּן בשבת נחמו

ועל כן פְּרַשְׁת וְאֶת־חַנּוּן תמיד קורין בְּשַׁבַּת נַחֲמוּ, לְרַמּוּ, שְׁעַל יְדֵי הַתְּפִלוֹת אֲזַכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְלִזְכוֹת לְמִדַּת אֲרִיכַת אַפִּים, ועל ידי זה מבטלים את הקינות, שמקוננים על חרבן בית המקדש, וזוכים להמשיך על עצמו קדשת ארץ ישראל, שְׁעַל יְדֵי יְהִיָּה עֲקָר הַנְּחֻמָּה וְהַתְּקוּן.

משה רבנו הוא התקון של הבל

והפסוק מוסים: "בַּעַת הַחַיָּא לְאִמְרֵי", ולא מפרש איזו עת היא זו, אָבֵל מְרַמֵּז בְּתַבּוֹת בַּעַת הַחַיָּא לְאִמְרֵי, שְׂרָאִשֵׁי הַתְּבוֹת הוּא צְרוּף אוֹתִיּוֹת הַבֵּל, כִּי מוֹשֶׁה רַבְּנּוּ הָיָה גִלְגּוּל הַבֵּל (כפויבא הרבה בתקוני זחר, עין דף קיד, ועין בפסר הקדוש "מגלה עמקות" אפן ט). ובזמנו של הבל היה צריך להיות תקון העולם, אָבֵל כִּיּוֹן שְׁקִינן הַתְּגַבֵּר עָלָיו בְּמִדַּת הַפֶּעַם וְהַשְּׂנֵאָה, שְׁהִיָּא הַפֶּךְ הַסְּבָלְנוֹת וְאֲרִיכַת אַפִּים, וְהַרְג אוֹתוֹ – עַל כֵּן נִמְרָפָה הַשְּׁעָה. וְלִכֵּן מוֹשֶׁה רַבְּנּוּ בָּא לְתַקֵּן אֶת הָעוֹלָם, וְרָצָה לְהַכְנִים לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כְּדֵי לְזַכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַסְּבָלְנוֹת וְאֲרִיכַת אַפִּים, ועל ידי זה יהיה התקון השלם, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

עדין לא הגיע הזמן, וימשיכו בכל הדורות, להתפלל בסבלנות ועל בן מובא בספר הקדוש "מגלה עמקות" (אפו כו), שעל בן משה רבנו דיקא הרבה כל כך התפללות להפגם לארץ ישראל, ולא אהרן, שגם עליו היתה הגזרה, כי אהרן הכהן נתגלגל בעזרא הסופר שהיה כהן, והוא העלה נשמות ישראל מפכל לארץ ישראל לבנות בית המקדש, וזכה לבוא לארץ ישראל. אבל משה רבנו שהיה גלגול של הכל, הרבה כל כך הרבה תפללות לפגם לארץ ישראל, כדי להביא העולם אל תקונו, ולכן היתה תפלתו ביעת ה' היא לאמר ראשי תבות ה' כל, הינו לתקן מה שגחם על ידי הריגת הכל, אבל הקדוש-ברוך-הוא אמר לו שעדין לא הגיע הזמן לזה, רק על ידי שימשיכו בכל הדורות, להתפלל בסבלנות ובאריכות אפים, כמו שעשה משה רבנו, על ידי זה סוף כל סוף תבוא הגאולה והנחמה.

והשם יתברך יזכנו להמשיך על עצמנו קדשת ארץ ישראל באמת, ונקנה בנפשנו מדת אריכות אפים בשלמות, עדי נזכה לראות בתקון העולם, לתקן עולם במלכות שדי, בביאת משיח צדקנו, במהרה בימינו, אמן ואמן.